

Zwart met witte stippen

Een raadseltje: het is zwart met witte stippen, verschijnt in de herfst in grote getalen én steelt mijn druiven...

Het is de spreeuw. Een gewone inheemse, maar wel beschermde vogel. In mijn beleving zag ik ze vroeger altijd en overal, maar dat is nu voorbij. Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw is het aantal spreeuwen met zestig procent achteruitgegaan. Door intensivering van de landbouw, het gebruik van pesticiden en verdroging van de grond kunnen ze steeds moeilijker voedsel vinden. Het zijn

holenbroeders en ook het vinden van een broedgelegenheid wordt steeds lastiger in onze dichtgetimmerde huizen, waar ze voorheen vaak een plekje vonden onder de dakpannen. Spreeuwen zijn alleseters. Ze eten voornamelijk insecten en insectenlarven, maar ook vruchten en bessen. Met hun puntige snavel pulken ze de larven van de meikever (engerlingen) en langpootmug (emelten) uit grasvelden. Deze larven kunnen behoorlijk wat schade aanbrengen aan de grasmat omdat zij de graswortels eten en het gras daardoor afsterft. Voetbalverenigingen en ook golfbanen plaatsen nu steeds vaker nestkasten voor spreeuwen rondom de grasvelden. Een win-winsituatie voor beide partijen. Helaas voor de spreeuw rukken de kunstgrasvelden op...

In de herfst is de spreeuw op zijn mooist. Na de rui is hij nu gestoken in een prachtig zwart pak met groene en purperen glans én allemaal witte stipjes. Deze witte vlekjes zijn de witte uiteinden van zijn nieuwe zwarte veren. In de loop van het jaar slijten deze witte puntjes en wordt hij egaler. Je ziet nu lange rijen spreeuwen zitten op de dakvorsten en bovenleidingen. Daar zitten ze luidkeels te kwetteren. Het zijn grote imitators en vooral in de stad imiteren ze soms sirenes, autoalarmen en piepende remmen. Ze zijn zich aan het verzamelen om weg te trekken naar België, Noord-Frankrijk of Zuid-Engeland waar ze overwinteren. Er is een wisseling van de wacht want wij krijgen weer spreeuwen uit Midden-Europa en Scandinavië die een overwintering bij ons prefereren. Daarom kun je nu grote zwermen spreeuwen over zien trekken. Ze houden hun ogen goed open onderweg en als ze wat lekkers zien stort de hele zwerm zich daarop. Lijsterbessen zijn in een oogwenk leeggegeten en ook een zoet druifje uit mijn tuin gaat er in als koek. Het ene moment hangen er nog vele mooie trossen, het volgende moment rest een kale boel. Ach, dan had ik ze maar moeten plukken en nu zorg ik voor wat vliegcalorieën voor de vogels als ze tegen het vallen van de avond een mooie vliegshow weggeven. Het spreeuwenballet is beroemd. Zwermen van soms wel duizenden vogels geven een demonstratie synchroon vliegen en zwenken met een bijzondere choreografie. Pure luchtkunstenaars. Spreeuwen, heel gewoon maar toch bijzonder!

Ada van der Aar (tekst)

vogeldagboek.nl (foto)